

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI LAP

Egész évre 20 kor. Fél évre 10 kor. Negyed évre 5 kor.
Egyes szám ára 8 fillér. Kapható az összes hírlapolárusítónál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BRASSÓ, KAPU-UTCZA 60. SZÁM

Tantalusok országszerte.

Brassó, jun. 6.

(—z—y.) Igen szellemes dolgot olvastunk a napokban az ország hírgadt és komoly sajtó-organumaiban.

El volt mondva a cikkben, hogy valóságos tantalusi kinra kárhoztatja az ellenzék obstrukciója úgy az egyesek, mint ezzel kapcsolatosan, s attól függetlenül is a köznek evidens érdekeit.

Ott van sokféle javaslat a kormány által letetten a Ház asztalán, mikhez nem osztályérdekek, hanem a nemzeti jóllét és előhaladás követelményei kapcsolódnak, . . . de hát ez Hekuba a függetlenségi pártnak, mely belelovagolta magát az obstrukcióba.

Most úgy áll a dolog, hogy míg a parlament tétlenül vajdik az obstrukcióban, a kormány az előterjesztések egész sorát terjesztette a Ház elé, nyomtatékos bizonyítékául annak, mennyi sürgős és a közjóllét szempontjából fontos teendő várna az országgyűlésre, ha dolgozni tudna. E minden kétségen kívül nagyjelentőségű törvényjavaslatok közül legfontosabb a

rég várt beruházási javaslat, melynek az volna a rendeltetése, hogy a mostani közgazdasági pangásnak valahára véget vessen. A tervezett beruházások összege 262 millió korona, tehát még 22 millióval nagyobb annál, melyet vártak. A beruházásokból a vasutakra esik 124 millió, tehát az egésznek majdnem fele. A többi a különféle miniszteri tárczak közt oszlik meg: a belügyre esik kerekén 10 millió, a pénzügyi tárczához tartozó középítkezésekre és gyárakra 23 millió, a kereskedelmi tárczához tartozó beruházásokra 41 millió 700,000 korona, — ezek sorában a megyei utak kiépítésére előirányzott 29 millió a legszelebb köröket érdekli. Azután következnek a földmívelési tárczához tartozó visszabályozások s egyéb nagy építkezések 34.7 millióval, a közoktatási tárcza 9 millióval, az igazságügyi tárcza közel 11 millióval. Ennek a 262 és fél millió horonát tevő összegnek beszerzésére a pénzügyminiszter felhatalmazást kér, hogy 4 perczentnél nem magasabb kamatozású járadékkötvényeket bocsáthasson ki. A beruházási törvényjavaslat megokolása sze-

rint a tervezett befektetések nagyobb részt elkészülnének 1907-ig, — jelen évben 30 millió korona lenne befektetve; természetesen, ha a képviselőház a javaslatot megszavazná, ami csak az obstrukció megszűnése esetén lehetséges.

Hát aztán a tisztviselők fizetésrendezése, — ez az égetőbbnél égetőbb kenyérkérdés?!

Az ellenzéki képviselők fölvtették „tisztelet“-díjukat, a tisztviselők pedig éheznek arra a pár korona fizetésfel-emelésre, amire már rég megszolgáltak s ma is becsülettel megdolgoznak.

Brassó, jun. 6.

Szebenmegye az obstrukció ellen.

A tegnapi rendes vármegyegyűlés elfogadta Meltzl Oszkár volt képviselőnek a szászok nevében tett indítványát, mely szerint a közgyűlés felir a képviselőházhoz az obstrukció ellen és kéri az országgyűlést, állítsa helyre mielőbb az alkotmányosságot. Az indoklás hangsúlyozza, hogy a megyegyűlés elítéli az obstrukció indító okait is. A románok nevében kijelentette Lemény ügyvéd, hogy a románok tartózkodnak a szavazástól, mert ők, mint elnyomott nép, a

A „Brassói Lapok“ tárczája.

Egy hadvagy meg egy piktor.

— A „Brassói Lapok“ eredeti tárczája. —
— Irta: Palásthy Marcell. —

A lány az emeleten lakott, mint a várkisasszonyok, ő pedig szemben véle egy hónapos szobában. A várkisasszony papája a sikmértan elemeire oktatta a gimnazista nebulókat, a fiúról pedig azt hitte mindenki, hogy ő lesz a magyar Ráfael.

Egyelőre azonban csak nyolczadik iskolás diák volt Gergely György s az volt a pepecselésén kívül egyetlen gyönyörűsége, hogy alkonyattájt, — mikor az ablaka alatt üzérkedő gyümölcsös kofa becsukta az ernyőjét, mely elfogta előle a napot, — órák hosszan elnézte az aranyhaju várkisasszonyt, aki napszállatkor ott ült az emeleti ablakban és himezett és a virágaival beszélgetett.

Matura után a diákok bucsuzóján ismerte meg az ő várkisasszonyát Gergely

Gyurka. Az életviszonyait, a hajszálainak villamos varázsos fényét, szemének bársonyát ismerte előbb is, (oh beh sokszor füstötte le ezt az édes arcot,) de azt csak most tudta meg, hogy imádatos, édes teremtés, a ki szívesen szédült olykor a mellére keríngőzés közben.

És megtudta a második négyes alatt azt is, hogy a várkisasszony is leste napszállatkor a kofa esernyőjének a becsukódását, sőt azt is elárulta, hogy a papa is nagyon örülne, ha olykor mutatná magát náluk.

— Képzeld — mondotta — büszke magára.

A fiu roppant ügyetlennek érezte akkor este magát és Kollmann Pepit irigyelte módfelett, aki úgy udvarolt a virágjukat hullató fák alatt a szép Dirmann Eliznek, mint egy öreg kitanult agglegény.

Kollmann Pepi azóta rég hadnagy lett s átélte az első váltó-ovatolás idejét. Gergely Gyurka pedig csak a második díjat kapta meg a tárlaton, mert a jurynek nem

tetszett remek madonnáján hamvasszőke, kislányos zománczu hajkorona.

Azt persze nem kérdezték tőle, nem is mondta, hogy a rajztanárék Ilonkájának van ilyen hamvasszőke aranyhaja.

A képet — pedig akadt rá vevő — elküldötte Ilonkának. Hogy pedig megéljen, ezüst menyegző rőföskereskedő párokat portraitizott szépen pingálva, sok firnisszel és lassanként hozzászokott a kávéház levegőjéhez.

Az életébe frissességet, derűt csak azok a levelek hoztak, melyek gyakran érkeztek gyöngyöző leányos irással czimezve és telve olyan helyesírási hibákkal, aminőkért a pápaszemes kisasszony megbuktatta volna Ilonkát, ha a magyar gyakorlatában esnek, de a melyeket Gyurka össze-vissza csókozt, könnyezett Gergely Gyurka.

Eleinte vig, fellegrákokat építő volt a levélváltás. Később borongásra vált a levelek hangja.

Nem bizott az erejében, nem bizott többet benne, hogy olyan otthont adhasson az ő szőke madonnájának, minő megilletné. Vergődött, küzdött kétségbeesés ellen, de ez

„Littke pezsgő a legjobb!” Zoltán Gáspár

mindenütt kapható, főraktár:

fűszer- és csemege
kereskedésében.

Brassó, Kolostor-u

kisebbség küzdelmét nem ítélik el és azt remélik, hogy a mostani állapotból a viszonyok a házára nézve román szempontból üdvösebbre alakulnak.

Sötét áradat.

— Irta: Pikler Zsigmond —

Budapest, jun. 4.

Torquemada korszaka közelit! — Sötét áradat hömpölyög felénk, már nyaldossa védőgátjainkat. Már egy-egy lazább gáton átszivárog a mocsáros ár és megdöbbenve veszük észre közvetlen a hajlékunkban a reakció áradatának szennyes hullámain.

Fájdalom sajog lelkünkben, szegypir ég az arcunkon, azok után, a miket tegnap a magyar parlamentben hallottunk. Észre kellett venniök Magyarország szabadságbajnokainak, hogy nemesak éledzeni kezd a sötét lovagok korszaka, hogy nemesak jelt adtak újból magukról, — de szaporodott, növekedett táboruk. —

Somló a nagyváradi tudós tanár esetét*) szóvá tették a házban a magyar tudományosság hivatott óre előtt. És abban az elszomorító pillanatban „Hungaria” őrangyala a legilletékesebb emberhez le szállott, mert szellemétől áthatva Wlassics Gyula közoktatási miniszter megleckézettette a vakandokat, de egyúttal azokat is, a kik védelmezői a középkori pénz- és vérszagu kísérteteknek.**)

Tegnap kitűnt, hogy a klerikalizmus és a feudalizmus a magyar rónát egy hamar még nem fogja előntheni, hogy a magyar szabadelvűség bástyája még ép-ségben van s nem kell elveszíteni bizalmunkat, míg olyan erős előharcosaink vannak mint Wlassics, de azért vigyáznunk kell, mert a Torquemada lovagok már kovácsolják a türelmetlenség és fele-

*) Somló Bódog a nagyváradi jogakadémia tanára Budapesten a Társadalmi tudományok egyesületében felolvasást tartott és ebben nagyon radikális nézeteket nyilvánított. Tanár társai ezért őt feljelentették a kultusz miniszternek.

**) Wlassics Gy. kijelentette.

kezeti gyűlölet izzó vasát, hogy elhamvaszszák minden vívmányát a haladásnak; mert a liberalizmus nálunk megvan, de csak a nagy tömegben, — de a mivolta többé nem erő, hanem tottyakosság. — Mert a 250 szabadelvű párti képviselő közül csak Vészi József, Kubinyi Géza és Gajáry Géza tiltakoztak nyíltan az ultramontanizmus hódításai ellen. — Habár Wlassics miniszter férfias határozott védelembe vette a liberalizmust a sötét reakció támadásával szemben és habár minden szavából kiáradt a magyar szívek lángoló szeretete a szabadságért, azért mégis elszomorít minket az a tudat, hogy Magyarországnak a jogot, törvényt és igazságot alkotó templomában 20 — (vagy már talán több) — képviselőnek a szava többet nyom a latban mint 250-é és hogy a liberalizmus-e csak a szó, míg az ultramontanizmusé már a tett. — Hiába, a mai liberalizmust fölösleges már orvul támadni, úgy látszik ezt már egyszerűen birtokba lehet venni és agyon lehet ütni.

A nagyváradi tanárok esetén nem szabad esodálkozni, mert ezek csak kiküldöttjei azon óriási seregnek, mely már az utóbbi időben nagyobb mérvben emeli fel fejét, a haladás, a szabadság ellen. Nem kell azt hinnünk, hogy őket Somló tanár ténykedése bántotta, hisz ők is jól tudják, hogy egy olyan szűk tudományos körben elhangzott szó semminemű befolyással nincs — még arra a fiatalságra sem kit tanít. — Ők korlátozkat akarnak és kérnek a tanítás szabadsága ellen.

Ez az első nyilvános kísérlete volt a hosszú alattomos aknamunkának — és azért vigyázni kell a magyar szabadelvűek táborának. A multkor a korona első tanácsosát erőszakra akarták csábítani, most pedig a vallás és közoktatásügyi minisztert arra, hogy megbélyegezze a magyar tudományt, a magyar kulturát.

Itt az ideje, hogy szembe szálljon velök a magyar közvélemény, mert ez a szabadságnak az óre!

Miért idegenkednek az iparos pályától?

IV.

Brassó, jun. 6.

Leközlőlvén az ezen tárgyban hozánk beérkezett cikkeket, az a mi véleményünk, hogy a főokát annak, hogy miért idegenkednek az iparos pályától, különösen (hogy X. Y. ur kifejezésével éljünk) a jobb családok, se Magyary Gyula, se X. Y. se Sz. K. ur nem találta el; mert a főoka ennek az idegenkedésnek sem a műhelyben, sem a középiskolai tanárok tapintatlanságában, sem az ipar pangásában, sem a Sz. K. által felhozott egyéb körülményekben nem rejlik, hanem különösen és mindenek fölött a magyar embernek aristokratikus hajlamai-ban.

Ennek az állításnak az igazságáról hamarosan meggyőz bennünket két tapasztalat. Az egyik az, hogy ez az idegenkedés csak is a magyar emberben van meg, ellenben a szásznál, a németnél szóval hazánk demokratikusabb érzületű lakosainál ezzel az idegenkedéssel nem találkozunk, habár a műhelyek ezeknél is nagyon különböznek a szalónoktól és a segédek azokban a műhelyekben sem tartják be az inasokkal szemben se a „Knigge”-ben se a „Pesti Művelt Társalgó”-ban előírt társadalmi formákat. A másik az, hogy az iparos pályától idegenkedő nem iparos szülők és gyermekek a legeslegtöbb esetben nemesak hogy nem ismerik azokat a már leközlött cikkekből felsorolt műhely- és segéd- és stb. mizeriákat, hanem még csak halvány sejtelmők sincs azokról, a miből világos, hogy azok ennél fogva, mint előttük ismeretlen körülmények, nem is lehetnek okai az idegenkedésüknek az iparos pályától.

Hanem igenis arisztokraták vagyunk mi magyarok, már t. i. az érzéseinkben és gondolkozásmódunkban és a mint a negyvenes években nem akartak tudni semmit a nemesek arról az osztályról, a melyet ma értelmiségnek nevezünk, ha

a hangulat ur lett fölötte, lánczba verte, megbénította. S a helyesírási hibákkal teli levelek is azonképp egyre szomorubbak lettek.

Az utolsó levél most jött, január végén és arról volt benne szó, hogy Ilonka nem bánja, ha nem is lesz nagy művész, csak már egyszer lehessen az övé. „És aztán, Gyurka, én nem is vagyok ám olyan szegény. Apa ad ötezer forintot. Kezdetünk valamit. Egy ripsz garnitúrám is van. Maga lehetne rajztanár, vagy afféle. Jó lenne az nagyon.”

Gergely Gyurka elérzékenyült egy kissé. Talán medves is lett a szeme. Aztán odakötötte a levélkét a többihez egy rózsaszínű fakó szalaggal.

Érezte, hogy nyomorult dolog lenne az ő kétes egzisztenciájához kötni annak a jó sors-hoz szokott édes lánynak az életet épp mert szereti.

Rövid volt a válasz, amit lepecsételt s a felső zsebébe tett (amelyet nem vetett le odahaza sem, mert ahhoz, hogy fenn-tartsa, elég hideg volt a lakása).

Mindössze ennyit irt:

Kedves Ilonka!

Fájni fog, amit írok, de belényugszik és — férjhez megy. Így a legjobb ez mindkettőnkre nézve. Nyomorult lennék, ha magamhoz kötném az életét. Tévedtek mindannyian, akik nagy jövőt jósoltak nekem. Sohasem leszek én semmi. A szárnyaimat megnyirta az élet. Meglátja, hogy el fogja felejtetni Gergely Györgyöt.

A mi érzés volt benne, azt mind visszsafojtotta a szívébe. Égette ez az emésztő tűz, de hiszen azt nem árulja el ez a szárazhangú levél

Ha gazembernek tartja majd érette a várkisasszony, az ő troubadurját, annál jobb. Egy hitvány pelyhet könnyebben soder majd el a szél az emlékezetéből. És jól van ez így nagyon. Halálosan jól van.

A póstára menet találkozott Kollmann Pepivel.

A kis hadnagy, akit ezer esztendeje nem látott a piktor, nagyon jókedvű volt.

— Hova, Gergely — kérdezte a piktor vállára ütve.

— A póstára.

— Én is.

Együtt mentek. Pepi diskurálgatott egy darabig, aztán könnyedén odavetve mondta:

— Rendbe jöttünk. Eliz papája, az öreg medve mégis csak rászánta magát, hogy elő teremtsen a kaucziót.

— Boldog vagy szóval?

— No, ja. — Hát te hogy vagy a regényeddel?

Gergely Gyurka fanyar mosolyival vette elő zsebéből a levelet, s belédobta a postaszekrénybe:

— Itt a finále!

Elváltak.

A hadnagy füttyrészve, nagy kardcsörtetéssel fordult be a Váczi-utca felé, a piktor pedig, mintha valami nehéz terhet czipelne, szinte vonszolódva kullogott odább.

Az volt az érzése, hogy becsületes, okos dolgot csinált.

Rágyújtott egy szivarra, hogy a füstre foghassa, ha könybe lábbad a szeme és felhajtotta a kabátja gallérját, behuzta a nyakát, pedig nem ott, de a szíve körül csapta meg a fagy.

A szivar rosszul szelelő portorikó volt, a kabátja kopott, vékony szövétű.

t. i. az illető osztály tagja nem volt nemes: úgy ma az ugynevezett értelmiségtől kezdve tovább felfelé nem szívesen vegyülnek az iparosok közé még azok sem, a kik pedig még maguk is iparos szülőktől származnak, kivéve azt az esetet, a mikor szavazatokra van szükség.

Hiszen nem elég jellemző-e az, hogy még a huszadik században is megtörténhetett, hogy az értelmiség egy tagja ellen vádképen hozták fel előjáróihoz beadott panaszban azt, hogy iparosokkal társalog.

A szász atyafiak azok eljutottak már a demokratikus elvek megvalósulásának azon fokára, a hol iparos és nem iparos teljesen összevegyül a társaságban, a nélkül, hogy valakit ez a különbség feszélyezne, vagy csak eszébe is jutna az valakinek. Mi magyarok még nem vagyunk ennyire és ez nagyon természetes is, ez nem is lehet másként, mert hiszen nekünk a fejlődésnek egy egészen más útját kellett és kell még meg tennünk, szánosabb, mélyebben gyökerezett és több jogosultsággal bíró bal ítéleteket kell legyőznünk, mint a kizárólag polgári elemekből alakult szász népnek, hogy oda juthassunk a hol ők vannak.

És ha még annyira sem vagyunk, hogy a társaságban összevegyülnénk, hát hogyan lehehetne csudálkozni azon, ha idegenkedünk attól, hogy az iparos pályára adjuk gyermekeinket.

Ha valakinek az értelmiség tagjai közül én azt tanácsolnám, hogy a fiát adja az iparos pályára, vagy a leányát adja iparoshoz feleségül, az illető bizonyosan felháborodva utasítaná vissza ezt a sértő ajánlatomat, a nélkül, hogy csak eszébe is jutnának a műhelysegéd és a Magyar Gy. által elsorolt egyéb mizeriák; ha pedig szóba állana velem, akkor nem azt kifogásolná, hogy az ipar pang, hanem a társadalmi állást, a melyet az iparos elfoglal és a melyről a felfogást, valamint az iparos pályáról táplált véleményét semmi sem karakterizálja találóbban, mint az a — mondjuk meg őszintén — sértő nyelvhasználat, a mely szerint értelmiséget és nem értelmiséget különböztet meg az értelmiségnek nevezett osztályba nem foglalja be a kereskedőket és iparosokat.

Mindaddig tehát, a míg a demokratikus irányzat erősebb nem lesz, nem fog megszűnni az idegenkedés az iparos pályától. Mindazok a mizeriák, a melyeket az előző cikkek elsoroltak, ennek az idegenkedésnek a következményei és nem megfordítva.

Arra kell tehát törekednünk, hogy az emberszeretet, a testvéries érzés, az emberségesség, humanizmus minél szélesebb rétegekben és minél hatalmasabb erővel terjedjen el, mert a demokratikus irányzat lényegében nem más mint humanizmus. Ennek terjedésével lépésről lépésre háttérbe fog szorulni az idegenkedés az iparos pálya iránt.

Mit tárgyal a városi közgyűlés?

Brassó, jun. 6.

Említettük lapunkban, hogy Brassó város képviselőtestülete folyó hó 10-én (szerdán) délután 3 órakor a városház üléstermében rendez közgyűlést tart.

A közgyűlés napirendje a következő:

1. Érdemleges indítvány Poarta községben (Törösvár mellett) fekvő összesen 1400 □-ölnyi városi teleknek 500 korona árban a Poarta hidjának áthelyezése céljából, a magas m. kir. állam-kincstár részére leendő átengedése tárgyában. (A napirend első pontja fölött az 1886. évi XXII. t. cz. 110. §-a értelmében, a jelenlevő városi képviselők számára való tekintet nélkül fog határozat hozatni.) 2. Alaki indítvány Irnic Györgynek a bolonyai katonakórházterén 402—21 szám alatt fekvő házasingatlana 800 korona vételáron szabályozási czélokra leendő megvásárlása iránt. 3. Alaki indítvány Polisor Jordatyának a bolonyai katona kórházterén 441—53. szám alatt fekvő házasingatlana 4000 korona vételáron szabályozási czélokra leendő megvásárlása iránt. 4. Indítvány a Brassó-Vidombák-Feketehalmon át Fogarasra építendő helyi érdekű vasut engedményesei Mandel és Révésznek ezen vasuti építés czéljaira engedélyezendő segély iránti kérése tárgyában.

5. A városi vízmű bevételei és kiadásairól szóló 1904. évi költségvetési előirányzat. 6. Az erdélyi Kárpátgyógyászati brassói osztálya vezetőségének kérése a Keresztényhavason pavillon építése céljára való egyszersmindenkori 1000 korona segély engedélyezése tárgyában. 7. Alispáni rendelet Giró-Szász János és társainak a brassói államvasuti pályaudvart Hétfaluvá összekötő kocsit létesítése iránti kérvénye tárgyában. 8. Indítvány a községi utak karbantartásának a kir. államépítészeti hivatal által való ellenőrzése és az utiköltségek megtérítése tárgyában. 9. A Wagner János légszergyári pénztárnokkal kötendő szolgálati szerződés tervezete.

10. Indítvány a porond-utca 53. szám. házában elhelyezett rendőri kirendeltség helyiségeire vonatkozólag fennálló bérleti szerződés meghosszabbítása tárgyában. 11. Indítvány Porr Alfrednek a kövezetvám átalányszerű megállapítása tárgyában kelt végzés elleni felebbezése tárgyában. 12. Indítvány Hausenblass Jakab és Lang Károly volt városi zálogházi ingóság becsüsk tartozásának törlése iránt. 13. Indítvány a Zernest községben lévő fekvőségeknél Copony M. Traugott részére lett eladása tárgyában kelt adásvevési szerződés szövegének megállapítása iránt. 14. Indítvány a Törösváron (Alsó-Moécs) fekvő „Direktorswiese“ nevű rétnek Puscaru József ügyvéd által való hasznosítására vétel tárgyában. 15. Beldi Gusztáv számvevő 6 heti szabadságidő engedélyezése iránti kérvénye.

HIREK.

Brassó, jun. 6.

— **A koronázási évforduló.** Dieszékesen uralkodó királyunk koronázásának évfordulóján, e hó 8-án a róm. kath. plébániai templomban ünnepélyes istentisztelet lesz d. e. 9 órakor. Az ünnepi misét, melyre a hatóságokat és testületeket meghívták, Neurirer Ödön apát-plébános fogja mondani.

— **A közigazgatási bizottság ülése** junius hó 8-án nem d. e. 9 órakor, hanem 10 órakor kezdődik, a koronázási évforduló alkalmából tartandó hálaadó istentisztelet miatt.

— **Érettségi vizsga.** A brassói áll. felső kereskedelmi iskolában 4. 5. és 6-án tartattak meg az érettségi vizsgálatok dr. Scholtz Ágost egyet. tanár és Vig Albert főigazgató elnöklete alatt. Jelesen érett kettő: Dieners Gyula, Winkler János. Jól érett öt: Bodor Gyula, Kovács Emil, Krause Miksa, Schmidts János és Lurtz Friderika. Megfelelt husz: Bardocz János, Borbáth Zoltán, Rrejt Rezső, Csató Gyula, Dancs Ferencz, Hausleitner Waltner, Kholen Ferencz, Klein Mór, László András, Márkus Lázár, Martini Lajos, Memninges Oszkár, Sándor Lajos, Simon Mór, Bramberg Jakab és Vass Gábor. Két tanulót egy-egy tantárgyból szeptemberben tartandó javítóvizsgálatra utasítottak.

— **Halálozás.** Józsa Ferencz ma reggel 1/23 órakor élete 67-ik és boldog házasságának 26-ik évében hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. A megboldogult földi részei e hó 8-án d. u. 3 órakor fognak a belvárosi Kórház-utcz 61. számú házában a bolonyai róm. kath. sírkertbe örök nyugalomra helyezni. Lelkéért pedig az engesztelő szentmise áldozat e hó 9-én 1/28 órakor fog a róm. kath. plébánia templomban az Egek urának bemutatni. — Az elhunytban Nagy Gyula áll. isk. igazgató apósát gyászolja.

— **Évzáró vizsgálat.** A brassói állami polgári leányiskolával kapcsolatos női kereskedelmi tanfolyamon ma délután tartották meg a szóbeli vizsgálatot Scholtz Ágost egyetemi tanár és Józsa János szakiskolai igazgató elnöklete alatt. A tanfolyamnak mind a 26 hallgatója jó sikerrel tette le a vizsgálatot.

— **A tolvaj jegyespár szabadon.** A helybeli rendőrség által f. hó 5-én a kir. ügyészségi fogházba átkísért Csiki Józsefet és jegyesét Szűcs Virágot a vizsgálóbíró még az nap kihallgatta és töredelmes vallomás után a vizsgálat folyamára mindkettőt szabadon bocsátotta.

— **Nyári táncmulatság.** A brassói iparos ifjak önképző egylete junius hó 28-án nyári táncmulatságot rendez a Lövdőben.

— **Hangverseny.** A városi zenekar junius hó 7-én (vasárnap) este 8 órakor a zöldta szállodában játszik Krause Miksa karmester vezénylete alatt. Műsoron lesz Ekkhardt „Magyar változatok“ szárnykürtre (Krofta). Belépti díj 60 fillér.

FILIPÁNITS ISTVÁN borbély-üzlete
KAPU-UTCA 48 szám alatt.
— A legkényesebb igényeknek megfelelően van berendezve! —
Üzletem tisztasága teljes garanciát nyújt.

Női fésülésre
külön helyiség, női kiszolgálással, a mit házon kívül is elvállalok.
Állandó raktár francia és angol illatszerekből.

— **Sétatéri zene.** A városi zenekar f. hó 8-án (hétfőn) d. u. fél 6 órakor az alsósétatérien játszik.

— **Díjtekésés a Lövöldében.** Vasárnap, június hó 7-én, nagy díjtekésés lesz a Lövölde ujonnan átalakított tekepályáján. Jutalmak készpénzben és érmekben osztanak ki. A díjtekésés tartama reggel 9 órától és 9 óráig. A díjtekésés esős időben is megtartatik.

— **Bijegyzés.** Sóllyom (Schwarz) Gyula baróthi gyáros eljegyezte Hahn Juliska k. a. Hódmezővásárhelyen. Sóllyom Gyula ur már ezelőtt 9 évvel, lapunk alakulásakor egyike volt legbuzgóbb munkatársainknak. Akkor még az itteni rkath. főgymnásium növendéke volt, de mint nem mindennapi tehetség már igen esinos tárczacikkkel kopogtatott be hozzánk. Lapunk iránt való ragaszkodását azóta is mindig megőrizte és a távolból is akárhányszor megemlékezett rólunk. Őszinte szívvel és azon meleg érdeklődéssel, amelylyel fejlődését szüntelen figyelemmel kísértük, kívánunk életének ezen nevezetes fordulópontjához áldást és sok szerencsét.

— **Emléktábla Bácsfaluban.** Annak emlékére, hogy a brassómezei magyar esperességelszakadt a szász egyháztól s a tiszta kerületi magyar ev. egyházhoz csatlakozott, Borcsa Mihály bácsfalusi ev. lelkész gyűjtést indított volt meg annak idején egy emléktábla készítésére. Az emléktáblát, mely még tavaly elkészült, most teszik fel a templom kerítésének kapuja fölé, melynek részbeni feltevését Lukács András buzgó egyházi tag vállalta magára. A szép és díszes emléktábla leleplezése 1—2 hét múlva fog megtörténni kellő ünnepélyességgel kíséretében.

— **Árviz Osernátfaluban.** Pénteken délben Csernátfalu felett óriási vihar vonult át, mely több helyen igen jelentékeny károkat okozott. A több mint negyedórát tartó jégesővel vegyes zivatar a hegyi patakokat kiárasztotta s az alázuhanó víztömeg szétverte a nem rég nagy fáradsággal készített gátkötéseket, melyek a községnek szinte 800 kor.-ba kerültek. A lesodort apró csemétek a csernátfalusi deszkás-híd alatt feltorlódtak s feldugták a patakot s az így kiömlött árviz a felszegi utcában lakók telkeit öntötte el s csinált igen sok helyen jelentékeny károkat. A víz a Haluskai féle vendéglő kapuján szinte egy méteres magasságban folyt ki, s behatolt a község házába is, hol különösen a pénztáros szobáját lepte el. Az árviz a mezőkön is jelentékeny károkat okozott. A zivatar d. u. 4 órakor kisebbszerű újabb kiáradással megint megismétlődött.

— **A magántudós levele.** Levelet kaptunk a magántudóstól, Földvári Jakabtól. A levél így szól:

Tekintetes Szerkesztőség!

Van szerencsém művemnek egy példányát azon tiszteletteljes kérelemmel átszármaztatni, sziveskednék arról b. lapjában egy néhány szóval megemlékezni.

Budapest, 1903. V-30.

Isten velünk

Földváry Jakab
magántudós.

A magántudós művét megkaptuk. A lapok nyílt tereiben megjelent badar közleményeket s a személyével foglalkozó lapíráásokat szedte össze s adta ki könyvalakban a magántudós. A hogy mi Magyaror-

szágon a viszonyokat ismerjük, ez az ostoba papírhalmaz több példányban fog elkelní, mint annak idején szegény Reviczky Gyula verseskönyve és sok mai értékes író műve. A magántudós tudja, amit tud. Illetve amit magántud. . . Még a bolondságából.

— **Kartell a színigazgatók között.** A vidéki színigazgatók kartellt kötöttek s a következőkben állapodtak meg: 1. Kötelezik magukat a vidéki igazgatók, hogy színházukban elsősorban a hazai drámairodalmat művelik és pedig úgy a régiebb, mint az új hazai darabok előadása által. 2. Állást foglalnak a frivol irányú színpadi művek ellen. 3. Szigorú ellenőrzés alá fogják az előadások művészi színvonalát és színpadjaikon szerepnemtudást, művészi rendetlenségeket nem tűrnek. 4. Olyan színészt, vagy színésznőt, aki szerződést szegve hagyja el helyét, nem szerződhetnek. 5. A darabok előadási jogát csakis az Országos Színész Egyesület által létesített színházi ügynökség utján szerzik meg. 6. Tagokat csakis a Színész Egyesület ügynöksége utján szerződhetnek. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy az igazgatók közvetlenül is ne szerződtessek tagjaikat. Ezeknek a kötelezettségeknek a betartására, amelyek 1903. október 1-én lépnek érvénybe, az igazgatók 200 koronától 5000 koronáig terjedő bírságot szabtak. Ezt a bírságot az igazgatók utján választott háromtagú bizottság szabja ki, melynek határozata ellen az igazgatók plenumához lehet felelkezni. Ezt a hat pontot a Színészegyesület igazgatótanácsa is tudomásul vette már. Így a kartell életbelépésének nincs semmi akadály.

— **Postarablás.** A fővárosi 98 ezer koronás postarablás ügyében folytatott nyomozás még mindig nem vezetett semmi eredményre. Micsinai Mihály postarabló nyomtalanul eltűnt. Az elfogatás jutalmát 10.000 koronára emelték fel.

— **A színészeti ügynökség** gyakorolhatása tárgyában a m. kir. belügyminiszter elrendelte, hogy erre jövőben egyes egyéneknek engedély nem adatik, kivételével azoknak, a kik a rendelet kibocsátása idején hatósági engedély mellett már működtek. A színészeti ügynökséggel járó teendők végzését, tehát a nyilvánosnak elismert magyar színházakkal szemben a szerződéseik és a színművek előadási jogának közvetítését a miniszter kizárólag az országos színészegyesület részére engedélyezte, a közvetítésidjak belügyminiszteri jóváhagyással szabályoztatván.

× **Ha ruházatának kiegészítése** céljából valamire szüksége van, gondolja meg, hogy mennyit akar ráköltetni, hol szerezheti be a legdivatosabbat, legszebbet és hol találja a legjobb ízlést és formát. Ezt a nehéz kérdést úgy oldhatja meg legegyszerűbben, ha a megbízhatóságáról és jó munkájáról ismeretes Tellymann Béla szabócézhez fordul, hol a jól öltözködni vágyó, legkényesebb igényű vásárló is figyelmes és előzékeny kiszolgálás mellett minden tekintetben kielégítést nyer.

× **Sabadeanu cipőraktárában Kapu-u. 10 sz. a.** épen most érkezett nagymennyiségű leugabb divatu uri és gyermek, gártánali szolid cipő áru: „Idyal-Tripumf“ Derby s. t. Boxkalf-, Sevrge Tükörbőrű zerge és lagbőr, melyeket most nagyon jutányosan kaphatók ottan.

Táviratok.

Országgyűlés.

Budapest, jun. 6. (este 8 óra.) A képviselőházban jegyzőnek Hertelendy Lászlót választották meg.

Utána Nósz Gyula a szepesi hazafias szászág kipusztulásáért interpellált.

Rákosi Viktor az operaházi Wagner ciklust tette szóvá, az ellen beszélve. Miért nem adnak magyar darabokat?

Pittreich a katonai kérdésekről.

Budapest, jun. 6. (éjjel 12 ó.) A „Magyarország“ munkatársa meginterjuvulta Pittreich közös hadügyminisztert a katonai kérdésekről.

Pittreich a hozzá intézett kérdésekre ezt felelte:

Ne felejtjük, hogy a paralel törvény Ausztriában már szentesítve van. Ez óriási nehézséget okoz.

Nem avatkozom pártusákba, de mindenkinek tudnia kell, hogy a hadserg gyengítése érinti hazáját.

Az ellenzék hazafias kötelességet teljesítene, ha az egyévi ujonczjutalékot megadná és álláspontjának érvényesítését fentartaná arra az időre, midőn a véderőjavaslat revíziójára kerül a sor.

Végül helyeselte Szemere Miklós kezdeményezését a czéllövészetben.

A postarablás.

Budapest, jun. 6. (éjjel 12 ó.) Miesinyai Mihályt, a bűnkrónika legújabb hőjét, a 98 ezer korona elrablóját még nem fogták el.

Iparosok és kereskedők érdeke.

— **Kisipari motorok kezelőinek tanfolyama.** A m. kir. technológiai iparmuseum igazgatósága a muzeumban jelenleg kiállított kisipari benzin, petróleum és gőzmotorok szerkezetének, működésének jó karban tartásának megismertetésére és okszerű kezeléseknek begyakorlására ez évi június hó 15-ik napjától kezdve rövid tartamu tanfolyamokat rendez.

Egy-egy tanfolyam tartama hat nap, a tanítás díjtalan.

E tanfolyamokra felvétetnek első sorban a kisipari motorosok tulajdonosai, másodsorban azon gépkezelők, kik kisipari motorokat már kezeltek vagy most kezelnek, végre — a mennyiben a jelentkezők száma megengedi — vizsgázott gépkezelők is.

Beiratkozni lehet a muzeum irodájában (VIII. József-körut 6 szám) a hivatalos órák alatt naponként 9 órától 1-ig.

A jelentkezők kötelesek igazolni mesterségüket s jelenlegi foglalkozásukat.

A vidékiek okmányaik beküldése mellett levél útján is beiratkozhatnak.

A jelentkezők viszonyainak és óhajainak figyelembe vételével az igazgatóság állapítja meg a felvétel sorrendjét az egymás után következő tanfolyamokra.

Közgazdaság.

○ Tenyészló kiállítás és lóverseny.

A földmivelésügyi miniszter és Brassóvármegye 400—400 korona összeget engedélyezett tenyészló kiállítás rendezése céljából. Ezen kívül Feketealom község is 300 koronával járul a kiállításhoz, ha az ott tartatik meg. Mindezek után a kiállítás június hó 21-én Feketealom községében fog megtartatni, az ottani katonai gyakorlóterén.

A kiállításra kiállítható:

1. Tenyészkaneczák vemhes állapotban és kaneczák szopós csikóikkal együtt 4 évtől 14 éves korig. 2. Kanecza csikók 8 hónaptól 4 éves korig. 3. Ménescsikók 8 hónaptól 3 éves korig.

A kiállított állatok saját nevelésűnek, vagy legalább is 6 hónap óta kell, hogy az illető birtokában legyen.

A díjazást illetőleg csakis Brassó megyei lovak vétetnek tekintetbe.

Teli verű valamint hideg verű vagyis nyugoti fajú lovak a kiállításon nem jönnek tekintetbe.

Rendszerint minden kiállított állat el kell hogy legyen látva szabályszerű marhalevélllel.

Takarmányról minden egyes kiállítónak magának kell gondoskodni.

A felhajtás ideje reggel 8 óráig tart.

A bíráló bizottság 2 csoportba lesz összeállítva és mindegyike 3-3 tagból fog állani, működését a felhajtás befejezése után kezdi meg.

A bíráló bizottság működésének befejezése után lóverseny fog rendeztetni és pedig két csoportban. Az egyik 3 éves kaneczákkal 1800—2000 mtr. távolság, a másik pedig 3 évesnél idősebb kaneczákkal 2400 mtr. távolság.

A verseny akadály nélküli és a lovak nyergelve nem lesznek.

A versenyen való résztvételre a jelentkezők legalább 3 nappal a kiállítás előtt tehát f. évi június 18-án reggelig a községi előjárásnál bejelentendők. Későbbi jelentkezők nem vétetnek figyelembe.

Feketealom község előjárásága köteles legkésőbb június hó 18-án d. e. 11 óráig a jelentkezőket az alispánnak bejelenteni.

A. A lókiállítás díjai:

I. Csikózó kaneczák díjazása: 1. díj 75 korona. 2. díj 50 korona. 3. díj 40 korona. 4. díj 30 korona. 5. díj 20 korona. 6. díj 10 korona. II. Kanecza csikók díjazása: 1. díj 60 korona. 2. díj 50 korona. 3. díj 40 korona. 4. díj 30 korona. 5. díj 20 korona. 6. díj 10 korona.

B. A lóverseny díjazása:

I. Öregebb kaneczákkal tett verseny díjazása: 1. díj 50 korona. 2. díj 40 korona. 3. díj 30 korona. 4. díj 20 korona. 5. díj 10 korona. II. 3 évesek díjazása: 1. díj 50 korona. 2. díj 40 korona. 3. díj 30 korona. 4. díj 20 korona. 5. díj 10 korona.

Abban az esetben, ha a lovasok résztvétele a versenyben nagyobb lesz, úgy még díjak fognak kitűzetni.

Ugy a kiállításon, mint a versenyen való tömeges résztvétel nagyon kívánatos volna.

REGÉNY - CSARNOK.

Egy szép arcz.

írta: Weissenthurn M. Fordította: Szóos K.

(36)

— De ha később mégis megfogja valamikép tudni? Oh én nem tudom őt megcsalni! — mondá kétségbeesetten.

— Magad bevalhatsz neki mindent, de előbb nevére kell légy, akkor nem reszkirozol oly nagyot, mert ő is befog nyugodni a változhatatlanba. Ha most viágosítád őt fel ez egyértelmű lenne hozzád érzett szenvedélyes szerelmének ellökésével. Emma légy óvatos, most vallomással az ő boldogságával üzől játékot. Lettél volna először nyílt és jelentél volna meg mindenki előtt mint özvegy; de most már késő minden.

Emma fejét rázta; bármily nagy volt is a kísértés nem birta Károlyt megcsalni ép azért nem, mert nagyon szerette.

— Hagyj fel rábeszélésseddel, hadd közljek vele mindent, és ha ez irántam érzett szerelmét lehüti, akkor . . . — arra a gondolatra, mely e perczen fejében megfogamzott, elhalványodott és nem merte kimondani.

— Ugy megölne ez téged — végzé be Adrienne nővére szavait.

— Te esztelen gyermek, fogadd el az én tanácsomat, hallgass és ne kockáztasd mindkettőtök boldogságát, ha igazán szereted őt, akkor az ő boldogságára is kell tekintened.

— Hogy őt igazán szeretem-e? Oh Adrienne, megtudnék érte halni.

— Él inkább érte, eltekintve a saját vonzalmadtól, tudod-e mit tesz Monkland urnőjének lenni? Hintók, lovak, szolgák fényes ruhák és megmérhetlen értékű ékszerek felett rendelkezni? — Ez annyit jelent mint egyszer smindenkorra megszabadulni minden gondtól és nyomortól, mannyi boldogság vár reád, nem is számítva, hogy ezáltal az eddigi megvetése az embereknek is el fog oszlani és azok, kik eddig gőgösen elfordultak tőled, keresni fogják barátságodat.

Emma csendesen zokogott, nővére pedig ezt látva kéréletlenül folytatá.

— Te a szenvedést eltűröd, de hiszed-e, hogy én is kibirom tovább, hiszed-e, hogy ez újabb csapás nem fog-e lesújtani? Van e csak sejtelméd is arról, hogy mennyit kellett szenvednem, hogy mily gazdag volt tövisekben az én életem? Nem ugye? . . . Te szükségét és elhagyatottságot türtél, de én szánalmat és megvetést . . . Igazad volt mikor minket elhagytál, és ezért nem tehetsz magadnak szemrehányást.

Mindenkit kerültem, mert az emberek ujjal mutogattak reánk, egyetlen barátságos lélekre se akadtam, ki legalább csak egy parányi rokonszenvet is érzett volna irántunkban, heteken, sőt hónapokon át nem érintkeztem, nem beszéltem mással, mint hozzánk, tartozókkal és ha mégis időnként kimentem egy-egy üzletbe vásárolni, azt csak azért tettem mert már szinte kívántam hallani idegen ember hangját . . . És most, midőn a szerencse és boldogság feléd hajol,

most midőn én is remélhetném, hogy a téged körül özőnlő fényből nekem is jut, most vonakodol . . .

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek.

Havas A. urnak Budapest. Szives küldeményét köszönettel vettük. Kérjük lakezimének velünk való közlését.

N. Nagy Béla urnak. A kért számokat elküldöttük.

Felelős szerkesztő: Dr. Vajna Gábor.

Kiadó lakások.

A Kapu-utca 16. sz. alatti házban (a volt Baross szállodában) több lakás azonnal kiadó.

Értekezni ugyanott lehet.

Ferencz József téren

2 utczai szoba, mellette udvari szoba és konyha, ujonnan helyre állítva azonnal esetleg folyó évi Szt.-Mihály naptól kiadó,

Bővebb felvilágosítást ad G. G. Stefanovits Lensor 24.

Szabad kézből eladó vagy kiadó ház.

Bolgárszeg, Koszticza-utca 2 sz. alatt jelenleg az állami szemgyógyintézet van benne október 1-éig, mindig jóforgalmu üzlethelyiség volt, tágas udvar, nagy gyümölcsös kert, 6 szoba, 3 konyha, mosóház, 3 pincze, több melléképületekkel együtt. most 1300 koronát jövedelmez. Bővebb felvilágosítást Bolonya Kut utca 17 sz. alatt a tulajdonosnál.

Bolgárszeg

Petocile 3. szám alatti ház, mely áll 9 szoba, 6 konyha, 4 pincze, 1 kamara, nagy kert és nagy udvarból,

eladó.

Bővebbet Bolgárszeg, Petocile 3 sz. alatt, szembe a kuttal Podului-Grid.

Egy tapasztalt férfi alapos és praktikus oktatást nyújt német könyvvitelben.

Levelek „A” jelige alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek.

382—3

Bodega

Reggeliző szoba!

ZOLTÁN GÁSPAR

fűszer- és csemege-kereskedésével egybekötve

Kolostor-utca 21. sz. a.

Kényelmesen berendezve. Finom kiszolgálás

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj

VASÁRNAP.

Mócsi, a kellékes.

Irta Gombosné-Miklósy-Ilona.

Szörnyű rút volt ökelme; kicsi, törpe, szőrös arcú, nagy karikaszemű, lapátfogú emberke. Hozzájárult még e tekintélyes rútság-hoz koponyájának állapota, melyen a legkitűnőbb opera-guckerrel se lehetett volna csak egy szál természetes hajat fölfedezni. Természeteset, mondom, mert egyébként Mócsi ideális fekete fűrtökkel dicsekedett a fodrászok jóvoltából. Erős a gyanúm, hogy hajdanta ez a paróka — mely jelenleg Mócsi tar fejét takarta — mint „Rómeo“ üstöke nélkülözhetetlen kelléke volt valamelyik hősszerelmesünknek. Mert Mócsi színházi kellékes volt, még pedig a javából. A direktora, az én apuskám, igen szerette, mert rendes, megbízható volt, no már a megbízható évszakban, mert Mócsi élete évszakok szerint igazodott.

Mint például némely világrésznek vannak esős és száraz évszakai, úgy Mócsinál is volt: rendes és rendetlen évszak. A rendes évszakban pontosan végezte kötelességeit, lelkiismeretesen hordta a színlapot és szállította a kellékeket a színházhoz. Jókedvű volt mindig, velünk, gyerekekkel játszott, bolondozott, mert nagyon szeretett bennünket.

Különösen Gyula bátyámat valóssággal imádta. De volt is reá oka, mert Mócsi uramat nem igen ringatták a bátorság bölcsőjében s ott se igen járt, a hol az erős sziveket osztogatták. Gyáva volt bizony ökgyelme szörnyen s ha valami elintézni valója volt alantasaival, a kiket kénytelen volt a társadalmi rend legalsó fokánál összekeresgélgni, mindig az én Gyula bátyám védő szárnyai mögé bújott. A ki fiatal kora dacára olyan erős volt, mint egy vasgyűrű s olyan bátor, mint egy szilaj csikó. Mondta is Mócsi egy-egy elintézt ügye után hálás csodálattal, tiszteletteljes félelemmel tapogatóván meg fivérem pompás izmait: „Jóla örfi, maga egy valósságos Hersulek!“ A mi közönséges nyelven azt akarta jelenteni: Gyula örfi, maga egy valósságos Herkules!

Színes papirosból pompás babaszínházakat tudott előállítani gyermekszívünk végtelen öröme, kitűnő pezsgőt gyártott ecetből és valami porból számunkra, ha rendkívüli élvezetekre vágytunk s a mi szintén nem utolsó előnye volt szemünkben, ő szabadította meg kedves Mufti kutyánkat kellemetlen parazitáitól, minden egyes élősdiket kimultat szellemes megjegyzéseivel fűszerezvén. Szóval ugy a színháznál, mint a háznál nélkülözhetetlen volt. Igen, de ha elkövetkezett Mócsi esős — akármondani — rendetlen évszaka, akkor semmire se lehetett használni. Színlapot még a bérlőknek se hordott, az előadáshoz a legfontosabb kellékek hiányzottak és a mi nekünk legfájdalmasabb volt — házunk felé se nézett. Ekkor már mindenki tudta, hogy Mócsinak mehetnékje van s menni is fog, még pedig minél előbb. S egy szép reggel hiába várta Mócsit a sok színes és színtelen színlap, Mócsi hűtlenül elhagyta őket s ment, ment, senki se tudta hová.

Apuska már megszokta Mócsi

feltűnés nélküli angolos távozásait s kedves mosolyával konstatálva hiányát, gondoskodott helyettesről addig, míg Mócsinak ismét kedve kerekedett elfoglalni árván hagyott diszes állását. Mert Mócsi megjött. Gyakran egy hét, két hét, néha három hét mulva, de mindig megjött. Ha reggel érkezett, azonnal a színaphordáshoz fogott, ha délután jött, rögtön szállította a kellékeket, elfoglalva azonnal állását, a melyről biztosan tudta, hogy az övé s másra végérvényesen át nem ruházható. Fáradtan, soványan érkezett, mert mindig gyalog utazott. Pedig sok pénzt keresett s nem költött jóformán semmire. A színháznál aludt, nálunk étkezett. Gyakran törtük a fejünket, hova teszi azt a sok pénzt, mert naponta kapott 1 frt. 50 krt. 50 krajcárt fizetett szolgálóinak, neki maradt esténként 1 frt., azonkívül minden városban tekintélyes összeget hozott a bucsuzó is. Aztán Mócsi uzsora-üzleteket is kötött, még pedig nagy szerencsével, ugyszólván az egész karszemélyzetet ő rántotta ki pillanatnyi pénz-zavaraiból, persze rettentő föltételek mellett. S az a csodálatos, hogy neki senki sem maradt adós soha egy fillérrel sem; vagy nagyon szerették, vagy nagyon sajnálták.

De lehetetlen volt őt nem szeretni, olyan kedves, bohókás, szolgálatkész volt mindenki irányában. S lehetetlen volt nem sajnálni, olyan rút volt szegény. A természet néha produkálja magát az ilyen remek előállításával. Azt mondják, nincs tökéletesen rút férfi, kérem, nézzék meg Mócsit s aztán beszéljenek. — Apuska több ízben kérdezősködött Mócsitól rejtélyes eltűnései felől, de folyton ez a választ kapta: „Thekinthetes igazgató úr, az élethemet thessék khérni, ünért szívesen adom, de aztne thessék khérdezni, mert nem mondhatok meg.“

Apuskám tehát nem kérdezte, s mivel meg volt győződve, hogy adandó alkalommal Mócsi tényleg képes volna értünk az életét áldozni, belenyugodott hű szolgálójának érthetetlen viselkedésébe. Így folyt le pár esztendő. Mócsi hol itt volt, hol nem volt, de mindig egy állapotban volt. Az idő őt se szebbé, se rútábbá nem tette. Csak parókájával bánt el kissé kegyetlenül az „irreparabile tempus“, megviselve dús fűrtéit, melyeket télen nyáron hűségesen hordott; pedig de sokszor lecibáltuk a fejéről, midőn kánikulában szinte patakokban csurgott alóla az izzadság, de ő mindig gondosan visszaillesztette fejtetőjét (majdnem azt mondtam, tökfödőjét) ezzel a megokolással: „szhebb vagyok ögy!“

Mócsi jellemének egyik érdekes vonása volt a teljes és tökéletes nőgyűlölet. Ki nem állhatta a „hülgyeket“, a kik csak kellemetlenséget tudnak szerezni a férfiaknak. Persze anyuskánk kivétel volt. Ő vele szemben felfüggesztette minden ellenszenvét e „női nem“ iránt s elismerte, hogy „a nagyságha olyan jó nagyságha, mint ha nem is nagyságha volna!“ Persze, a színháznál kissé indokolt volt ez a gyűlölet, mert a szélszélyes Ophéliák s haragos Gertudis királynék sokszor megszekirozták, ha nem kellő időben s

állapotban nyújtotta át a színpadi kellékeket.

Nem is igen állott szóba szoknyát viselő egyénnel a hivatalon kívül, pedig ismerve nőgyűlöletét, sokszor incselkedtek vele, de ő egy mély megvetést jelző tekintettel hagyta ott őket s ment dolga után. Tehát azal se gyanúsíthattuk, hogy titkos szerelmet táplálva tünik el néha-néha hetekre, hónapokra. Szülei, hozzátartozói se voltak tudtunkkal — legalább nem beszélt felőlök soha. Szóval áthatlan rejtély fedte az ő kirándulásait, a melyek — mint minden ismeretlen — izgatta a kedélyeket.

S azt hiszem, sokan voltak a társulatnál, a kik szívesen fölledozták volna egy napi gázsijukat, ha megtudhatták volna Mócsi rejtve őrzött titkát. Végre — mint minden titok — ez is kipattant, még pedig Mócsi jóvoltából.

Egyik hosszabb kirándulása után ugyanis másodmagával érkezett s utitársa határozottan a gyűlölt „női“ nemhez tartozott, akivel ezuttal nem gyalog, de vasuton utazott, sőt arra se mernék megesküdni, nem másodosztályon jöttek-e? Mert az asszonyka szép volt s egy szép asszony a legmegrögzöttebb Harpagont is képes költekezésre bírni. Mócsi utitársát, az egész társulat nagy szenzációjára, mint „kedves neje-met“ — mutatta be. Azt hiszem, egy tömeges nemzeti színházi szerződés se okozott volna köztük olyan nagy riadalmat, mint ez a hír, Mócsi a nagy nőgyűlölő, mint férj. Ez kolosszális hatást tett! Még pedig szép asszony férje, mert a menyecske határozottan csinos volt. Halvány, vékony képű kis jószág. Alig lehetett több 17—18 évesnél, a termete legalább ennyit sem mutatott. — Finom, kissé hajlott orrocskája, nagy fekete szemei, melyeknek színét ugyan alig lehetett meghatározni, mivel mindig leborította hosszú szempilláival, határozottan rá voltak származására, melyben kételkedni amugy se lehetett, mivel elárulta az a förtelmes paróka, a mely a szabályszerű ritus szerint ott éktelenkedett a szép kis asszonyka fején. Már most elképzelik, milyen csinos lehetett ez a kisteremtés, ha még ezzel a csúfszörnyeteggel fején is az volt. Mert tessék még a fentemlíttettekhez hófehér arcból, kicsi, cseresznye piros szájacskát s apró, kissé rendetlen, de kifogástalan fehérségű fogsort képzelni s teljes fogalmuk lesz e különös teremtsérről, a kit a színészek elkeresztelési hajlamuknál fogva, rögtön felruháztak — Mócsi minden tiltakozása ellenére, a ki „nejemjét“ az egyszerű „Háni“ néven szólította — a „Jessica“ poétikus nevével Szegény Mócsi ennélfogva hozzá jutott az épen nem kedves „Shylock“ elnevezéshez, a melyrs ugyan rászolgált apró uzsoráskodásai révén. De meg tényleg őrzője volt a bájos Jessicának, habár nem is, mint apa, de mint férj, a mi még rosszabb olyan korban és olyan bájjakkal megáldva, a milyenekkel Mócsit látta el a maliciózus természet.

Hogy és mint tett szert Mócsi erre a kis héber angyalra, ez volt mindenki előtt a legfontosabb kérdés. — Hogy ezt megtudhasuk, hallgassuk meg Mócsi bi-

zalmas vallomását, a melyet megérkezése után tett apuskámnak. A könnyebb megérthetetés végett nem használom az ő saját külön jargonját, melylyel ezt a mi csodaszép nyelvünket tönkre silányította, hanem saját szavaimma igyekszem elmondani Mócsi rejtélyes házasságának és kirándulásainak történetét.

Ezelőtt 18 évvel kezdte a gyónást Mócsi, — én még otthon voltam szegény édes anyámnál, a ki özvegy és nagyon szegény volt. Tetszik tudni, egy falusi sakter hátraha gyott felesége nem is lehet valamigazdag, de ő még a szegénynél is szegényebb volt. Én akkor már 23 éves, nagy kamasz voltam és mint handlé kerestem meg az ő, meg a magam kenyerét. Bizony elég száraz kenyérke volt az, de hát a mint a Jehovának tetszett akarni. Eldegéltünk csendben és békeességben. Egész nap úton voltam zsákkal, a hátamon, csak esténként vetődtem haza a mámihoz, a ki jó meleg étellel várta az ő Mócsi fiát. Sok mindenfelé jártam, de legszívesebben a szomszéd kis városkába s a szomszéd kis városka rabbinusának a portájára. Gott! Igazgató úr, ha maga látta volna, micsoda egy szép leánya volt annak a rabbinernek. Csak 14 éves volt, de olyan, mint a kinyíló rózsza — sohase láttam azóta se olyan szépet. Az én Hánikám, szép ugy-e, tekintetes igazgató úr? — de tessék elhinni, hozzája se lehet hasonlítani. És milyen jószívű volt — úgy elbeszélgetett velem, mintha nem is egy szegény handlé, a csúnya Mócsi lettem volna, hanem egy gráf az Eszterházyaktól.

— Bár soha se is beszélt volna igazi gróffal, — de hát beszélt, beszélt, mert olyanok azok, mint a darazsak, megérzik száz mértföldnyiről is, hol van egy ép gyümölcs s kikezdi, megrontják, ha addig élnek is. A szegény, jó, szép kisasszonyt is megrontották, hogy verje meg őket a Jehova mind a két kezével.

— Láttam én, hogy sápadt, hervadt a képe. Már nem nevetett, nem diskurált a szegény Mócsival olyan jókedvűen, csak nézett, nézett azzal a nagy fekete szemével, de úgy nézett, hogy a szívem majd össze facsarodott belé. Szerettem volna megkérdezni, mi baja, de nem mertem, féltem, hogy megmondja.

Hideg, téli idő járt, én épen hazafelé tartottam, persze gyalog, mert nem tellett ekvipázsra. Szaporán emelgettem a lábaimat, mert majd lefagytak a nagy hóban. A mint mendegélek, nagy kínomban holfütyörészve, hol meg a Jehovához fohászokodva, látom, hogy egy fehérnép is törtet ám a nagy havon keresztül, egyenesen a mi falunk felé. — Na, ez ugyan jó időt választott a sétálásra, gondoltam magamban, biztos lefagy az orra a kisasszonynak, mert láttam, hogy valami kisasszonyféle lehet. Nem volt rajta semmi felöltő, csak egy fekete hárász kendő, az se a fején, csak a vállára vetve.

— Ugy ment előre, mint a kit a rossz lelkek üznek, nem nézett se jobbra se balra. Nekem ismerősnék tetszett az alakja, de nem akartam hinni a szememnek. Most tántorogni kezdett, elesett s csaknem egészen elsüllyedt a nagy hó-

ban. Odarohanok. Csakugyan a szépséges rabbinus kisasszony feküdt előttem, de nem volt már olyan, mint egy nyíló rózsza, hanem mint egy letört, elhervadt virág. Karomba kaptam s vittem a falunk felé. Már láttam a házunkat, de azért azt hittem, a lekemet adom ki. Pedig olyan könnyű volt szedényke, mint egy megfagyott madárka, de én sohase voltam erős legény s a nagy havon alig lehetett járni. Szerencsére a mi házunk egészen a falu elején feküdt s így eljuthattam odáig.

Szegény jó mámikám az ajtóban várta az ő Mózsai fiát és szólani se tudott ijedtségében, mikor meglátta így másodmagával. De áldott jó teremtes léteire nem sokat kérdezősködött, hanem hamar ágyat bontott, s lefektette a szegény kisasszonyt. Egészen odáig volt a boldogtalan.

Én kint maradtam a konyhában egy kicsit fölmelegedni a tűzhelynél, bár nem igen volt szükségem rá, eléggé fölmelegített az út idáig. — Egyszerre szörnyű sikoltozást hallottam, még most is

főljedek rá, ha róla álmodom. Beakartam szaladni, de rohan kifelé a mámi lében s halovány arccal kiáltja nekem: szaladjak frissen a Vargánéért, mert baj van. Azt hittem, ott szakad ki a szívem, mert Vargáné bába volt a faluban. De azért szaladtam. Reggelre volt egy szép kis leánnyal több a földön s egy anyállal kevesebb. Meghalt a szép rabbinus kisasszony, hogy verje meg a Jehova, aki a halálát okozta. A gyerek nálunk maradt. Nem kereste senki. Kopáltunk mi, a mámi meg én, ha kellett, de neki nem hiányzott semmi. Nagyon boldogok voltunk.

Az a kis poronty egészen a megboldogult édes anyjára hasonlított, csak nagyon halvány képű volt mindig, ezt bizonyosan a gazember tatájától örökölte. Már öt éves volt a kis leány, mikor meghalt az én drága, jó mámikám s árván maradtunk. A gyereket azután oda adtam egy izraelita családhoz, a kik egy tanyán laktak messze az emberektől. Tenger pénzt adtam nekik csak azért, hogy gondját viseljék s főképp ne engedjék

férfival még szóba állni se, leginkább úrfélével ne. Azok rontották meg az anyját, ne rontsák meg a leányát is. Derék emberek voltak, megtartották, a mit fogadtak, megőrizték — nekem. Én pedig, mert a handlázás nem sokat jövedelmezett, eljöttem kellekesnek az igazgató úrhoz. Most már tesszik tudni, mire kellett az a sok pénz s miért tűntem el olyan sokszor innen. A Hánikát néztem meg olyankor. Mindig gyalog útaztam, hogy ne költsek pénzt, mert az mind neki kellett.

Igy nőtt fel a Hánika egészen 18 éves koráig, én minden évben szebbnek és jobbnak találtam. Aztán, hogy szeretett engem? Különböztettség látni: eljött velem az első szóra.

— Hát ez igen szép dolog Mózsai, — szólott drága apuskám meghatva — de hát — s itt habozott egy kissé, nem akarván szegényt megsérteni — de hát miért vetted feleségül?

Mózsai egy végtelenül csodálkozó pillantást vetett édes atyámra s homlokboréne csodálatos ügyes-

ségével tolva parókája fűrtit feljebb szeméből, felelte:

— Miért? — mert szherethek, thekhintetes igazgató or s ú is szheret!

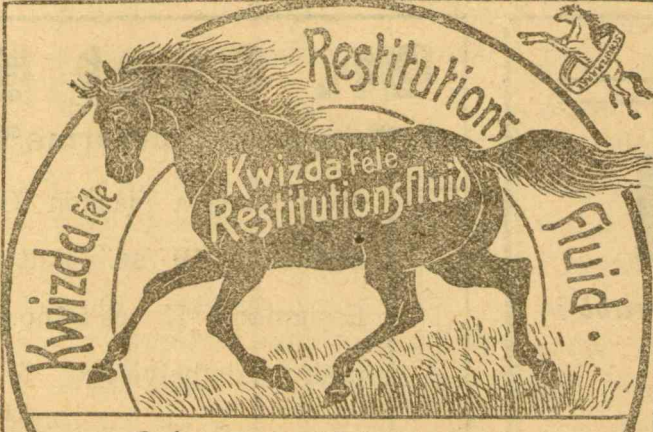
S ezt szegény „Shylock“ olyan mély meggyőződéssel mondta, hogy kegyetlenség lett volna különösen az utóbbit el nem hinni neki.

És azután miért ne szerethetné az a szép asszonyka ezt a csúnya férfit, hiszen mindenét neki köszönheti? S vajjon a „hála“ érzése nem költetheti-e fel a szerelmet? Sajnos, nem. Egy mázsányi hálánál többet ér egy porszemnyi — talán hálátlan — de valódi szerelem.

S az asszonyka azzal az ő lecsüött szemével s hangtalan ajkával sehogy se tetszett nekünk Félni kell azoktól az asszonyoktól, a kik nagyon hallgatnak. Az igaz, hogy soha sem mondják ki az „igen“-t, de a — „nem“-t se.

Megtudtuk tehát a Mózsai rejtélyes eltűnéseinek s házasságának történetét. De elmondom e házasság tragikus végének a meséjét is.

Képes rjegyzékek kivanatra ingyen, és bérmentve küldetnek

Képes rjegyzékek kivanatra ingyen és bérmentve küldetnek

Restitutionsfluid

Cs és szab. mosóvíz lovak részére.

1 üveg ára 2 korona 80 fillér. — 40 év óta az udvari istállóban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál elő- és utóerősítő, izomoknál, inak merevségénél stb., az idomításnál kiváló munkára képesíti a lovakat. Csak a fenti védjeggyel valódi. Kapható Austr. — Magyarországon valamennyi gyógyszerárban és gyógyszerkereskedésben. Főraktár: Kwizda Ferencz János kertületi gyógyszerész, Korneuburg, Bécs mellett. Cs és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító.

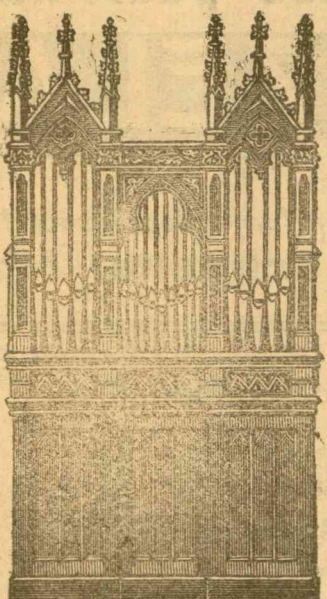
Csiofle Testvérek

Első brassói orgona, harmonium és hangszergyár.

rosok.

Kolostor-utca 30. sz. a.

Ajánlják kitűnő, erőshangu iskolai Harmoniájukat. Raktáron tartunk új Zongorákat, Pianinokat a legolcsóbb gyári árak mellett teljes jótállással. Mindenféle e szakmába vágó javításokat és hangolásokat olcsón és gyorsan eszközölnek.

Balog János

épület, díszmű-bádogos, üveges és vízvezetési berendező.

Brassó, Kapu-u. 36.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, szakmamba vágó munkákat és javításokat pontosan és a legjutányosabb árak mellett vállalok el.

Műhelyemet a mai kor igényeinek teljesen megfelelően, ujonnan rendeztem be, mely oknál fogja a legkényesebb igényeket is kielégíthetem.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, maradok teljes tisztelettel

Balog János.

(333—10)

PRECUP JENŐ

Mű és épületlakatos.

Elvállalok: légszuszvezetési, vízvezetési, fűdősobák és ciosset-ok berendezését, valamint csatornázásokat u. m.: pincze, udvar stb., lefolyó munkákat, jótállás mellett.

Raktáramban állandóan készletben tartok mindenféle takaréktűzhelyeket (főző kemencéket spartherteket) egyesek és vendéglősök részére. Legfinomabb és leghíresebb originál Dürkop varrógépeket, legszolidabb és elegáns Diamant kerékpárokat, legújabb és legcélszerűbb „Adler“ benzínmotor kerékpárokat 2 1/2 lóerejű, jótállás mellett és nagyon jutányos árakban.

Valamint elvállalok mindenféle javításokat pontosan és olcsón árakban.

A t. cz. közönség szíves pártfogását és eddigi bizalmát továbbra is kérve, vagyok teljes tisztelettel

PRECUP JENŐ, FELSŐ VÁR-UTCZA 28.

Sirkőraktár **NAGY JÓZSEF** Butormárványtelep

BRASSÓ, VASUT-UTCA.

Elvállal minden e szakba vágó munkát u. m. faburkolatokat, márványlapokat, fürdőkádakat, emléktáblákat felirattal, kávéházi berendezéseket, hentes s mésszáros pultokat, márvány sírfeleket s különféle dísz tárgyakat, valamint mindennemű javításokat, melyek a legrövidebb idő alatt, jutányos árban készíttetnek.

SOK PÉNZ

1000 koronát kereshet bárki minden hónapban. Minden állású férfi (mint mellék keresetet becsületesen megkeresheti ezen összeget. Bővebbet Reell 162 jelleg alatt hirdetés osztály Merkur, Stuttgart Schloßstr. 6.

tehetséges és megbízható ügynök

helybeli nagy üzletbenonnal felvétetik. Írásbeli íratok „Biztos nagy jövedelem“ jellege alatt e lapadóhivatalába küldendők.

5-288

Üzletem f. évi szeptember havában Kapu-utca 33. sz. alá
történendő áthelyezése miatt a huzkolkodás megkönnyítéseért a
butorokat mélyen leszállított áron árusítom.

Grünwald Albert *butorkereskedő*

Kapu-utca 47—49. szám.

A legjobb padlómáz!

FRITZELACK

A legszaporább!

A legtartósabb!

Csehát használva a legolcsóbb!

Raktár Brassóban **Schwetter Albertnél.**

287

Dr. Gust H.

fogorvosi műterme

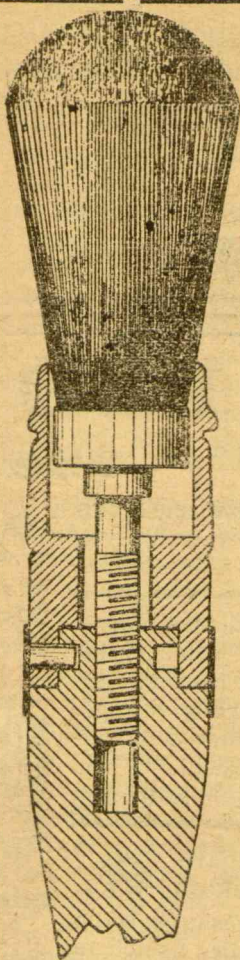
továbbra is a piacon Gyü-

mölcs-sor 19 sz. alatt van

Essigmann K. és Simon F.

urak üzlethelyisége fölött.

300—10

Szabályozható.

„Vojtovits“ szabadalma.

Első Magyar Ecset-Gyár

Brassó.

Kérjen mindenki szabadalmazott ecsetet!

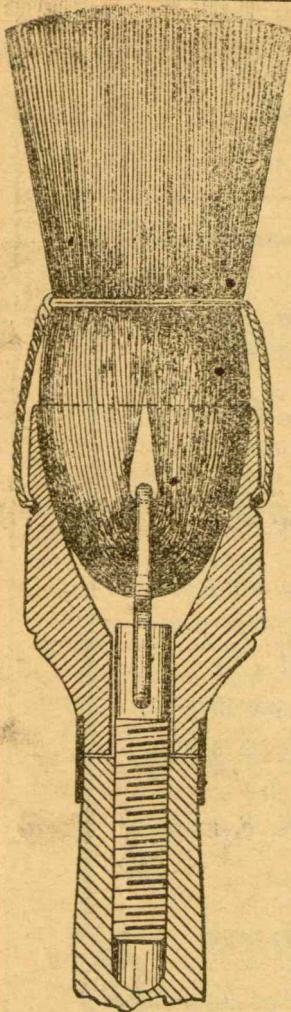
Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a 15 államban szabadalmazott **ecsetünket** forgalomba hoztuk.

Ezek nemcsak előnyösek és jók, hanem praktikusak is, mert szabályozhatók, használata takarékos, mert a szőr kihullása ki van zárva, s a nyelét eldobni felesleges, mivel elkopás után csupán a töltelék újítandó meg.

Kapható az alanti elsőrendű üzletekben:

Hesshaimer I. L. & A., Harth Károly, Tartler Alfred, Schreiber és Mönich, Irk Károly, Zintz Henrik, Bede Antal, Pétersberger Henrik Eitel H, Kamner Alfréd, Hasenmayer Frigyes, Zoltán Gáspár, Schwetter Albert.

Asztalosek! az enyvező-ecsetet 1 évi jótállás mellett adjuk!

Enyvező.

Dr. Kiss Tivadar

egyetemes orvostudor.

belgyógyász, ideg orvos

m. kir. államvasutak orvosa.

Rendel 2—3-ig.

Villanygyógyászati Ambulatoriuma:

nyitva d. e. 9—10-ig.

Kezel 9 évi saját gyakorlásában bevált módszerek szerint belső és idegbajokat, villanyos uton kezelhető sebészi, női és bőrbajokat; arczkosmetika és villanymassage kezelések stb.

Brassó, Kádár-sor 22. (Albina felett)

Egy tehetséges segéd

ki a **könyv, papir és nyomtatvány** szakmában jártas esetleg a könyveléshez is ért, a 3 nyelvet de legalább a magyar és román nyelvet tökéletesen bírja, azonnali belépésre alkalmazást nyer. Czim a kiadóhivatalban.

Utazó czikkek

nagy választékban

Rosenberg Frigyesnél

Lensor 24. szám alatt

Laptulajdonos Brassói Lapok nyomdája.